

Keuruun Sähkön ja Vesi-liikelaitoksen fuusioselvitys

VL 16.04.2026 § 23

145/02.02.00/2026

Päätösesitys

Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunta esittää kaupunginhallitukselle lausuntona fuusioselvityksestä perusteluosiossa olevan selvityksen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösesityksen mukaisesti.

Perustelu

Keuruun Veden johtokunta esittää kaupunginhallitukselle lausuntoon seuraavaa:

Fuusioselvityksessä liiketoimintakauppa -vaihtoehdossa on arvonmäärityksen perusteella tehty arvonkorotus, jossa laitoksen tasearvo korotettaisiin lähes kaksinkertaiseksi nykyisestä kirjanpidollisesta tasearvosta. Arvonkorotukseen perustuva kauppasumma, kaupasta johtuva rahoitustarve sekä korotetun tasearvon myötä kasvaneet käyttöomaisuuden poistot aiheuttaisivat väistämättä huomattavan veden hinnan tason noston. Keuruun Vesi on tällä hetkellä velaton laitos, jonka omaisuuden vesiasiakkaat ovat vesimaksuilla vuosikymmenten aikana maksaneet. Liiketoimintakauppa -vaihtoehdossa Keuruun kaupunki saisi kaupasta merkittävän luovutusvoiton, mikä parantaisi kaupungin taloutta. Käytännössä tämä tarkoittaisi kuitenkin sitä, että vesiasiakkaat joutuisivat korkeampien vesimaksujen muodossa maksamaan kertaalleen maksamansa laitoksen ajan myötä toiseen kertaan. Tämä on laillisesti mahdollista, mutta moraalisesti arveluttavaa.

Liiketoimintasiirto -vaihtoehdossa kaupunkikonserni ei saisi suoraa taloudellista hyötyä liiketoiminnan siirtämisestä Keuruun Sähkö Oy:n omistukseen. Tässä vaihtoehdossa tasearvon nostoon perustuvaa arvonkorotusta ei tehtäisi, vaan vesihuoltolaitos siirtyisi Keuruun Sähkön omistukseen nykyisellä kirjanpidollisella tasearvolla ja liiketoimintasiirron rahoitus tapahtuisi osakkeiden luovutuksella. Koska Keuruun Veden tasearvo ei liiketoimintasiirrossa nousisi, niin käyttöomaisuuden poistot olisivat samalla tasolla kuin nykyisessä liikelaitoksessa. Tämä aiheuttaisi osakeyhtiössä veroseuraamuksia, mikäli liikevoittoa syntyisi nykyiseen tapaan. Liikelaitoksen liikevoitosta ei tarvitse maksaa veroa.

Fuusioselvityksestä saa virheellisen käsityksen, että laitoksen kannattavuus ja kulurakenne olisi kehittymässä huonoon suuntaan. Selvityksessä kannattavuuden tarkastelu perustuu vuosiin 2020-2022. Vuoden 2020 tilinpäätöksessä tulos oli 7583 euroa tappiollinen. Vuoden 2022 tappio, 72 477 euroa, johtuu siitä, että selvästi investoinneiksi luokiteltavia kuluja oli kirjattu käyttötalouden menoihin huomattava määrä. Nämä kaksi vuotta ovat ainoat tappiolliset vuodet

liikelaitoksen perustamisesta, vuodesta 1997 alkaen. Fuusioselvityksen laadinnan jälkeisissä tilinpäätöksissä liikevoitot vuosilta 2023-2025 ovat 152 049 euroa, 219 050 euroa ja 227 792 euroa. Liikelaitoksen yhteenlaskettu kaikkien tilikausien ylijäämä on 5,24 miljoonaa euroa ja keskimääräinen vuosittainen liikevoitto lähes 200 000 euroa. Ylijäämän lisäksi Keuruun Vesi on tulouttanut liikelaitoksen perustamisesta alkaen vuosittain perustamispääoman korkoa Keuruun kaupungille, yhteensä lähes 3 miljoonaa euroa, mikä ylittää jo perustamispääoman määrän. Vesihuoltolaitoksen merkitys Keuruun kaupungin taloudelle on siis ollut erittäin merkittävä. Liikelaitoksen talous on, toisin kuin fuusioselvityksestä voidaan ymmärtää, kestäväällä pohjalla ja tämän takia on mahdollisuus jatkaa ja tarvittaessa jopa lisätä verkostojen ja laitosten saneerausinvestointeja ilman ulkopuolista rahoitustarvetta ja merkittäviä vesitaksojen korotuksia.

Fuusioselvityksessä tuodaan esille mahdollisia synergiaetuja vesiliiketoiminnan ja sähkö- ja kaukolämpöliiketoiminnan osalta ja näiden on arvioitu säästävän kustannuksia 3-7 %. Monien näiden synergiaetujen toteutumisesta voidaan kuitenkin pitää hyvin epävarmana, mutta esim. yhteisen verkkotietojärjestelmän osalta synergiaetua todennäköisesti olisi saavutettavissa. Selvityksessä on jätetty kokonaan huomioimatta ne synergiaedut, joita nykyisessä tilanteessa on Keuruun Vesi liikelaitoksen ja Keuruun kaupungin yhdyskuntateknisten palveluiden sekä muiden kaupungin yksiköiden välillä. Näiden synergiaetujen kustannusvaikutusten voidaan arvioida olevan helposti vähintään samaa suuruusluokkaa kuin fuusion myötä saavutettavissa olevat synergiaedut. Fuusion toteutuessa näistä nykyisistä synergiaeduista menetettäisiin merkittävä osa.

Selvityksessä fuusiota perustellaan mm. suuremmilla yhteisillä henkilöresursseilla ja toimintavarmuuden parantamisella. Keuruun Veden näkemyksen mukaan vesihuollon toimintavarmuuteen fuusion tuomilla muutoksilla ei ole nähtävissä oleellista vaikutusta. Keuruun Veden yhteistyö naapurikuntien ja muidenkin vesihuoltolaitosten kanssa on tiivistä mm. varautumiseen ja häiriötilanteisiin liittyvissä asioissa ja tarvittaessa erilaisia resursseja on hyvin saatavissa tämän yhteistyöverkoston kautta. Tähän saakka Keuruun Vesi on ollut useimmiten kalustoa, varaosia ja asiantuntija-apua tarjoavana osapuolena muille vesihuoltolaitoksille.

Fuusioselvityksen valmistumisen jälkeen vesihuoltoa ohjaavaan lainsäädäntöön on tullut oleellisia muutoksia. Vuoden 2026 alussa voimaan astuneen uudistetun vesihuoltolain 4 c §:ssä on kirjattu näin:

”Kunta ei saa myydä tai muulla tavoin luovuttaa omistustaan vesihuoltolaitoksesta, tukkuvesihuoltolaitoksesta tai vesihuolto-omaisuudesta muulle kuin toiselle kunnalle tai kunnan omistuksessa olevalle vesihuolto- tai tukkuvesihuoltolaitokselle.”

Keuruun Vesi liikelaitoksen johtokunnan näkemyksen mukaan vesihuoltolaitosta ei voida myydä Keuruun Sähkö Oy:lle nykyisen lain perusteella, koska Keuruun Sähkö ei ole vesihuoltolaitos eikä tukkuvesihuoltolaitos.

Keuruun kaupungin hallintosääntö 34 § Liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja toimivalta

Valmistelija

Vesihuoltopäällikkö Luoma-aho Heikki, heikki.luoma-aho(at)keuruu.fi, p. 040 662 7824

Esittelijä

Vesihuoltopäällikkö Luoma-aho Heikki

Tiedoksi

kaupunginhallitus, hallintosihteeri

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

KH 16.03.2026 § 87

Päätösesitys

Kaupunginhallitus päättää pyytää Keuruun Sähkön hallituksen ja Keuruun Vesi -liikelaitoksen johtokunnan lausunnot esityslistan liitteenä olevasta fuusioselvityksestä 30.4.2026 mennessä. Lausunnoissa pyydetään tarkastelemaan mahdollista fuusiota laaja-alaisesti sekä fuusioitavien osapuolten että kaupunkikonsernin näkökulmasta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Käsittely

Saara Kassi-Jokinen poistui kokouksesta esteellisenä (yhteisöjäävi, HallintoL 28.1. § kohta 5).

Perustelu

Keuruun kaupunki on teettänyt Keuruun Sähkö Oy:n ja Vesi-liikelaitoksen fuusioselvityksen, jota on käsitelty kaupunginhallituksessa 21.10.2024 § 195 kaupunginjohtajan ajankohtaiskatsauksen yhteydessä. Sähköyhtiön toimitusjohtaja Esa Koivula ja vesiliikelaitoksen vesihuoltopäällikkö Heikki Luoma-aho esittelivät oman näkemyksensä fuusion vaikutuksista toimintaan sekä talouspäällikkö Jari Jaakkola fuusion vaikutuksista kaupungin talouteen. Keskustelun päätteeksi sovittiin, että tarkastellaan vielä erikseen liiketoimintasiirron vaikutuksia. Asiasta on keskusteltu viimeksi kaupunginhallituksen kokouksessa 2.3.2026, jolloin vaikutusten arviointia tarkennettiin koskemaan konsernitaloutta.

Keuruun Sähkön ja Vesi-liikelaitoksen fuusiota voidaan arvioida konsernitalouden näkökulmasta esimerkiksi tilikauden tuloksen, toimin-

nallisen tehokkuuden, investointien suunnittelun ja toteutuksen, konsernilaskennan ja raportoinnin, rahoitusaseman, omistajaohjauksen, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kannalta.

Vesihuoltolaki on uudistunut selvityksen laatimisen jälkeen ja astunut voimaan 1.1.2026. Vesihuoltolain uudistus vahvistaa vesihuollon julkista luonnetta, eriyttää sen tiukasti muusta toiminnasta ja rajoittaa konsernirakenteiden käyttöä, samalla kun se lisää kunnille ja vesihuoltolaitoksille merkittäviä suunnittelu-, varautumis- ja rahoitusvastuita. Vesihuolto tulee jatkossakin olla eriytetty muista toiminnoista ja kirjanpidosta 20 § (22.8.2014/681).

Esityslistan liitteenä on selvitys Keuruun Sähkö Oy:n ja Keuruun Vesi -liikelaitoksen yhdistämisestä (salassa pidettävä, JulKL § 24 kohta 17). Selvitys on jaettu kaupunginhallitukselle kokousjärjestelmän (CM3) kautta 12.2.2026.

Keuruun Sähkön konserniohjausneuvottelu on toteutettu syksyllä 2025. Lisäksi kaupunginhallitus on osallistunut yhtiön strategiasuunnittelutilaisuuteen 12.2.2026., ja yhtiön strategiaohjausneuvotteluun 9.2.2026.

Toimivalta

Kuntalain 14 pykälän mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä päättää muun muassa kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta.

Valmistelija

Konsernipalvelujohtaja Päivi Vauhkonen, paivi.vauhkonen(at)keuruu.fi, p. 040 158 1656

Kaupunginjohtaja Janne Teeriaho, janne.teeriaho(at)keuruu.fi, p. 040 652 7256

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Tiedoksi

Muutoksenhaku